

1

ÜDVÖZÖLJÜK AZ ÁJI VÍZESÉSEK ÉS A VÁRÚT TANÖSVÉNYEN!

Fedezze fel az Áji-völgy és a Várút varázsát! Sziklás szirtek, erdők, az Áji-patak zuhatagai és vízesései, valamint gazdag növény- és állatvilág várja a látogatókat.

A tanösvény erdei úton halad a 9 vízesés mentén, majd a Várút nyomvonalán folytatódik egészen a Szádelői-fennsíkig.

Védett terület

A tanösvény a Szlovák-Karszt Nemzeti Park területén található, ahol a 3. védelmi szint érvényes (C zóna). A terület egyben az európai NATURA 2000 hálózat része – a Szlovák-karszt különleges madárvédelmi területéhez tartozik.

A tanösvény útvonala:

Típus: Vonalas (nem körút)

Hossza: 1,5 km

Kezdőpont: a vízeséseknél

Végpont: Szádelői-fennsík

Megállók száma: 5

Nehézség: könnyű, családok és gyermekek számára is alkalmas

Jelzés:

Tipp egy körútra

A tanösvény végén lehetőség van egy hosszabb, kb. 6 km-es körút megtételére.

Útvonal: Áji vízesések (Hájske vodopády) – Várút - Felső rétek tanösvény (NCH Horné lúky) – Na skale – Szádelői-völgy tanösvény (NCH Zádielska tiesňava) – Okružly laz - Áj (Háj) – Áji vízesések (Hájske vodopády)

Óvjuk együtt ezt a helyet!

Maradjon a kijelölt útvonalon, és tartsa tiszteletben a természetvédelmi szabályokat.

Ne zavarja a helyi élővilágot – őrizzük meg a természetet a jövő generációi számára is.

NATIONAL PARK
**SLOVAK
KARST**

Hogyan keletkeztek a Áji vízesések?

A vízesések a travertinbányászat befejezése után alakultak ki. Amikor a bányászat megszűnt, az Áji-patak az eltérő magasságú, feltárt travertinlépcsőkön kezdett folyni. Ennek hatására a patak mentén, természetes módon zuhatagok és vízesések jöttek létre.

Áji-patak egy folyók nélküli tájban

The Slovak Karst is characterized by a lack of surface water, as most of it goes right underground. One of the few surface streams in the Slovak Karst is the Hájsky Stream (Hájsky potok), which here forms a system of unique waterfalls.

Kik élnek itt?

Vízirigó (*lat. Cinclus cinclus*) – az egyetlen énekesmadár, amely képes alámerülni, sőt a patak medrében is jár

Hegyi billegető (*lat. Motacilla cinerea*) – karcsú madár hosszú farktollakkal, leginkább víz közelében figyelhető meg

Pannon karsztforráscsiga (*lat. Sadleriana pannonica*) – ritka, apró csiga, amely a karsztforrások környékén él.

Ma összesen 9 vízesést tartunk számon, de magasságuk alapján közülük csak 4 volna sorolható hivatalosan a vízesések közé, ha természetes eredetűek volnának.

Mésztufa kaszkádok

Édesvízből kalcium-karbonát kicsapódása során keletkeznek.

Az Áji pataknál is, ahol a víz a köveken átbukik és felhabzik, ezek az ásványok lerakódnak, és habkövet hoznak létre – ez egy porózus, apró üregekkel teli kőzet, mintha kis buborékok lennének benne. Régebben az emberek gyakran pincéket vájtak ezekbe a puhább habkőrétegekbe.

A Várút tanösvény kezdetén állunk – egy jelentős történelmi útvonalnál, amely az Áji-völgyet köti össze a Szádelői-fennsíkkal a Szlovák-Karszt Nemzeti Park területén, ahol a 3. védelmi szint érvényes.

Fontos út már az őskor óta

A Várút, egykor fontos összeköttetést biztosított az, Áj község és a Szádelői-fennsík között. Évszázadokon keresztül kereskedők, katonák és a helyi lakosok használták.

Eredete egészen az őskorig nyúlik vissza, valószínűleg a késő bronzkorba. A területet feltehetően később, az ókori és a középkori időkben is használták.

A várút jelentősége

Kereskedelmi – áruk és nyersanyagok szállítására
Katonai – csapatok és ellátmány mozgatására a várak felé
Stratégiai – a térség fontos pontjainak összekötésére
Mindennapi – a helyi falvak és települések közötti közlekedésre

Az út védelme

Az útvonal áthaladását valószínűleg a Szádelői-földvár ellenőrizte. A középkorban a védelmet a Szádelői -fennsíkon álló kőből épült kis erődítmény biztosította.

Közei Őskori Szádelői-földvár (Zádielske hradisko)

A Szádelői-fennsíkon, amelyhez a Szádelői-völgy tanösvény vezet, Szlovákia egyik legrégebbi őskori várfala található, a Szádelői-földvár. Létezését az északi védőfal részének maradványai bizonyítják.

Az Áji-völgyből egészen a Szádelői-fennsíkig többféle erdei élőhelytípust figyelhetünk meg.

Virágokban gazdag erdők

A területen bükk uralta, hegyaljai, virágokban gazdag bükkösök is találhatóak, amelyek Szlovákia egyik legelterjedtebb erdei élőhelytípusát képviselik. A bükk mellett ezen a területen kocsánytalan tölgy, magas kőris, kislevelű hárs és közönséges gyertyán is növekszik. Ritkábban vadcserezsnye vagy juhar is előfordul. Ezekre az erdőkre jellemző a gazdag virágos aljnövényzet, az árnyékkedvelő fajoktól, például a szagos mügétől, egészen a magas lágyszárú növényekig, mint az erdei sárgaárvacsalán.

Mészkedvelő erdők

Mivel karsztvidéken, mészkőben gazdag területen járunk, a talajok sok kalciumot és magnéziumot tartalmaznak (rendzina talajok). Ennek köszönhetően itt mészkedvelő bükkösök alakultak ki, amelyekben kalciumkedvelő növényfajok élnek, például a lápi nyúlfarkfű, valamint különféle orchidea-fajok. A fák között a bükk uralkodik, de helyenként berkenyék, vadcserezsnyék, gyertyánok és tölgyek is megjelennek. Ezek az erdők egyben stabilizálják a meredek lejtőket és védelmet nyújtanak az erózió ellen.

Mozgó erdők

A nedves, szűk szurdokokban található instabil kőtörmelékes lejtőkön hárs–juhar törmeléklejtő-erdők alakulnak ki. A kövek folyamatos mozgása miatt ezek az erdők szinte „mozognak”. A leggyakoribb fafajok a hegyi juhar, a kislevelű hárs, a nagylevelű hárs és az európai bükk. Emellett előfordulnak itt kőrisek, szilfák, ritkábban lucfenyők, jegenyefenyők, gyertyánok és tölgyek is. A lejtőket páfrányok és különféle virágok díszítik, például a berki szellőrózsa és az erdei holdviola.

Látogassa meg a Szlovák-Karszt Nemzeti Park további természeti szépségeit is

A környék túraútvonalai különleges kilátásokat, érdekes természeti jelenségeket és titokzatos helyeket kínálnak. Élvezze a csendet és a nyugalmat, és próbáljon meg lassítani a mai rohanó világban. Ne feledje: a természetet már azzal is védi, hogy megismeri, megpróbálja megérteni, értékeli és tiszteli.

Induljon vissza a vízesésekhez egy hosszabb turista körúton!

Haladjon dél felé a Felső rétek (Horné lúky) tanösvényen egészen az, Na skale elágazásig. Innen csatlakozzon a Szádelői-völgy tanösvény déli útvonalához (a Szádelői - fennsíkon), és folytassa útját az Okrúhly laz kereszteződésig. Ezután haladjon tovább a zöld turistajelzésen, Áj községbe, majd a faluból a sárga jelzésen térjen vissza az Áji vízesésekhez.

Elárulunk még többet...

Ha érdekli a Szlovák-karszt természeti világa, és többet szeretne megtudni róla, látogassa meg weboldalunkat vagy mobilalkalmazásunkat. Értékes és érdekes információkat talál kiadványainkban, brosúráinkban és könyveinkben is.

CLICK!

CLICK!

CLICK!

NATIONAL PARK
**SLOVAK
KARST**